

Institusjonelt arbeid i NTNF – NTNF's utvalg for drift av kloakkrenseanlegg

Av Svein Erik Moen

Svein Erik Moen er utbyggingssjef i A/L Hedemarken Interkommunale Avløpssamband (HIAS) — formann i NTNF's Utvalg for drift av kloakkrenseanlegg.

Foredrag holdt på møte i Norsk Forening for Vassdragspleie og Vannhygiene 17. mars 1976.

1. Utvalg for drift av kloakkrenseanlegg.

Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd (NTNF) har innsett behovet for forskning og utviklingsarbeid for å bedre driften av våre kloakkrenseanlegg.

NTNF har derfor i samråd med Miljøverndepartementet og Statens forurensningstilsyn besluttet å starte opp et bredt anlagt institusjonelt forskningsprogram innen problemområdet

Drift av renseanlegg (høsten 1975)

Prosjektet har fått en styringsgruppe som er kalt *Utvalg for drift av kloakkrenseanlegg*.

Utvalget har denne sammensetning:

Utbyggingssjef *Svein Erik Moen*,
A/L Hedemarken Interkommunale Avløpssamband (formann)
Overingeniør *Bjørn Bergman-Paulsen*, Statens forurensningstilsyn.

Avdelingsleder *Hans Petter Skarheim*, A/S Thune-Eureka,
Fylkesbyggesjef *Arne Kjos*,
Hordaland.

Disse medlemmene representerer henholdsvis kommune, stat, industri og fylke.

Utvalget har ansatt siving. PH.D. *Arild Schanke Eikum* som forskningsleder.

Eikum har tidligere vært ansatt på NIVA.

Prosjektet har for 1976 et budsjett på 1 mill. kr., og utvalget vil for hvert år søke NTNF om midler.

Prosjektet skal være avsluttet i 1980.

For å sette dette prosjektet i den rette sammenheng, mener vi det er riktig å si noe mer generelt om NTNF's formål og organisasjon.

Det følgende er tatt fra NTNF's årsberetning for 1974:

2. NTNF's formål.

Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd (NTNF) er et samarbeidsorgan mellom stat, næ-

ringsliv og forskning etablert i 1946. Dets formål er å fremme den tekniske og den dermed sammenhengende forskning til gagn for norsk nærings- og samfunnsliv.

NTNF arbeider spesielt for næringsgrenene industri, energi- og oljeforsyning, bygg- og anleggsvirksomhet, skipsfart og samferdsel. Virksomheten har også interesse for andre grener av næringslivet, og i økende utstrekning for grener av den offentlige forvaltning.

Blant NTNF's viktigste funksjoner hører:

- vurdering av forskningsbehov og planlegging av forskningsvirksomhet på de viktigste felter innen sitt ansvarsområde. Langtidsplanlegging er de senere år introdusert som et viktig hjelpemiddel. Til hjelp i dette arbeid er bygget ut et system av faglige komiteer med sterk representasjon fra brukere av forskningsresultatene.
- finansiering av de høyest prioriterte programmer. Disse søkes utført på de i hvert tilfelle best egnede forskningssteder, universitets- og høyskoleinstitutter, institutter for anvendt forskning eller i bedriftenes forskningsavdelinger.
- langsiktig oppbygging av forskningskompetanse. På felter hvor man har manglet utøvende organer, har NTNF bidratt til å opprette institutter for anvendt forskning, de fleste i form av institutter tilknyttet NTNF. Det er nå i alt 13 institutter, samt 3 prosjekt-

kontorer tilknyttet NTNF. De har samlet et personale på ca. 2 000. Med finansiell støtte fra NTNF arbeider de med forskningsoppgaver av generell interesse for nærings- og samfunnsliv. Den oppbygde kompetanse anvendes også i oppdragsvirksomhet for næringsliv, departementer, offentlige etater og andre. Oppdragsvirksomheten finansierer ca. halvdel av instituttens budsjetter.

- stimulering av forskerrekuttering og videreutdanning. Ved behovsanalyser for teknisk-vitenskapelig personell bidrar man til planleggingsgrunnlaget i undervisningssektoren. Ved stipendprogrammer omfattende til enhver tid ca. 100 personer og ved kurser og seminarer søkes den videregående utdanning stimulert.

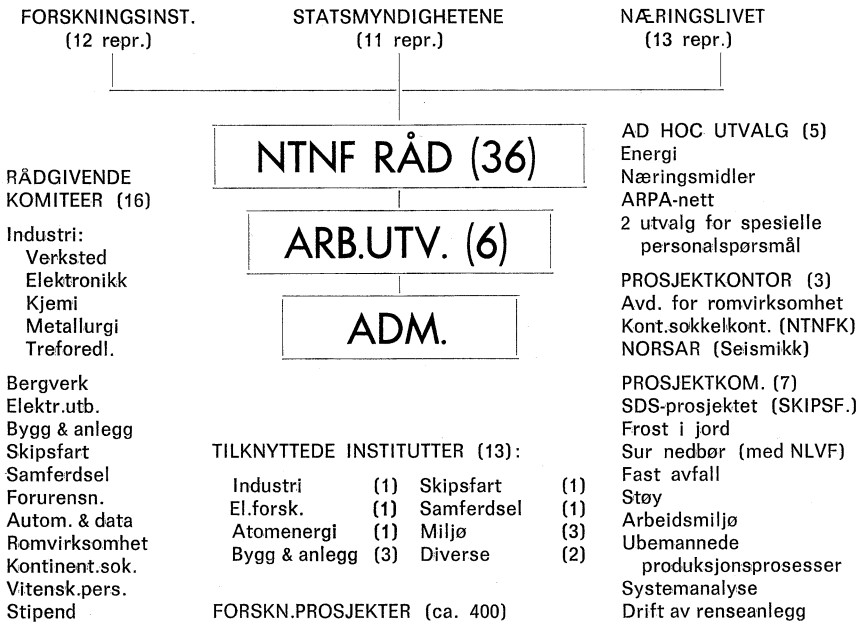
3. NTNF's organisasjon.

En oversikt over NTNF's etablerte organer er gitt i diagram på neste side.

De rådgivende komitéers funksjon er å utarbeide perspektivanalyser og langtidsplaner for sine respektive aktivitetsområder. Videre skal de rådgivende komitéer vurdere og prioritere forskningsbehandling samt ta initiativet til nye forskningsprosjekter.

Ad hoc utvalg er etablert for kortsiktige utrednings- og forskningsarbeider.

Prosjektkontorer er kontorer tilknyttet NTNF's administrasjon. Her foregår virksomheter som ikke er gitt instituttstatus.

Instituttene er som nevnt 13 i tal-«Vann» er vel Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA).

Prosjektkomitéer er styringsgrupper opprettet for å styre forskningsprogrammer som er så omfattende og tverrfaglige at de best kan utføres i samarbeid mellom institutter, bedrifter o.a. Det er under denne gruppen UTVALG FOR DRIFT AV KLOAKKRENSEANLEGG hører hjemme.

4. Arbeidsformen med interinstitusjonelle prosjekter.

Arbeidsformen med interinstitusjonelle prosjekter er utviklet i NTNF i de senere årene og har sprunget ut av behovet for et mest mulig tverrvitenskapelig angrep på de problemer som tas opp.

Arbeidsformen er basert på at man i et programstyre med støtte i en prosjektledelse utarbeider rammer for programmets gjennomføring.

De enkelte delprosjekter som programmet bygges opp av, settes så bort til forskningsinstitutter, offentlige instanser, bedrifter og i dette tilfelle også til kommuner, som her er den gruppe som har den praktiske drift av renseanlegg.

På denne måten blir det mulig å foreta en konsentrert forskningsinnsats over et begrenset tidsrom. Samtidig blir det mulig å sikre seg at resultatene gjennom samarbeid mellom forskning og utøvende virksomhet, får den raskest mulige anvendelse i praksis.